

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

Projekt e-Poslovanje

Protokol rada e-Ovlaštenja

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

Naslov:

Protokol rada e-Ovlaštenja

Opis:

Dokument definira protokol rada e-Ovlaštenja kao informacijsko-tehnološkog sustava za autorizaciju Korisnika u pristupu elektroničkim javnim uslugama u umreženoj upravi

Ključne riječi:

e-Poslovanje, e-Ovlaštenja, e-Zastupanje, e-Punomoći, Protokol rada e-Ovlaštenja, Poslovni subjekti, Pružatelj atributa, Pružatelj e-usluga, Izdavaljci vjerodajnica, autorizacija, dokument e-Punomoći za pristup na e-usluge

Jezik:

Hrvatski

Stvaratelji:

Financijska agencija – Fina

Republika Hrvatska, Ministarstvo uprave, Uprava za e-Hrvatsku

Izdavač:

Republika Hrvatska, Ministarstvo uprave, Uprava za e-Hrvatsku

Mjesto i datum nastanka:

Zagreb, 31.07.2019.

Izvor:

Republika Hrvatska, Ministarstvo uprave, Uprava za e-Hrvatsku

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

SADRŽAJ :

1.	Uvod	4
2.	Osnovni koncept e-Ovlaštenja	5
2.1.	Funkcija e-Ovlaštenja	5
2.2.	Subjekti u procesu autorizacije	5
2.2.1.	NIASeP	7
2.2.2.	Pružatelji atributa	7
2.2.3.	Pružatelji e-usluga	8
2.2.4.	Navigacijska traka sustava e-Poslovanje	9
2.2.5.	Korisnici	10
2.2.6.	Referent	11
2.2.7.	Kontrolor skupnog potpisa	12
2.3.	Dokumentacija podsustava e-Ovlaštenja	12
3.	Organizacijski model podsustava – subjekti i uloge	13
3.1.	Ministarstvo uprave RH	13
3.2.	Financijska agencija	14
3.3.	Pružatelj e-usluge	15
3.3.1.	Proces integracije e-usluge	16
3.3.2.	Prava i odgovornosti	17
3.3.3.	Tehnička integracija e-usluge u e-Ovlaštenja	18
3.4.	Pružatelj atributa	19
3.5.	Korisnik	20
4.	Osnove rada podsustava	21
4.1.	Osnove rada e-Ovlaštenja	21
4.2.	Podrška Korisnicima putem uloge Referenta	23
4.3.	Poruke u sustavu e-Poslovanje	24
4.4.	Aplikacijski i poslužiteljski certifikati	25
4.5.	Postupanje s podacima	25
4.6.	Produkcijaska, testna okolina i prezentacijska okolina	26
4.7.	Preneseni podaci o ovlaštenjima iz vanjskih sustava	26
4.8.	Sigurnost informacijskih sustava	27
5.	Razina kvalitete usluga (SLA)	27
5.1.	Prekid rada	27
5.2.	Standardni SLA uvjeti	28
5.3.	Informacijska i komunikacijska infrastruktura Fine	30
6.	Rječnik pojmova	30

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

1. Uvod

Dana 07.06.2018. na 100. sjednici Vlade RH donesena je Odluka o pokretanju projekta e-Poslovanje (NN 53/2018, dalje: Odluka o e-Poslovanju). Projekt e-Poslovanje vlasnicima vjerodajnica uključenim u NIAS omogućava pristup javnim informacijama i informacijama o javnim uslugama za poslovne subjekte na jednom mjestu, siguran pristup podacima poslovnih subjekata i elektroničku komunikaciju poslovnih subjekata i javnog sektora.

Odlukom o e-Poslovanju, projekt e-Poslovanje je definiran kao dio državnog informacijskog sustava kojeg čine: Portal s javnim informacijama i elektroničkim uslugama za poslovne subjekte (Gov.hr), Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav s funkcionalnostima za poslovne subjekte (NIASeP) i sustav Poslovnog korisničkog pretinca (PKP).

Podsustav e-Ovlaštenja, kao sastavni dio projekta e-Poslovanje je tehničko-tehnološko rješenje koji omogućava upravljanje autorizacijskim podacima, odnosno dohvat podataka o zakonskim zastupnicima poslovnih subjekata, generiranje i upravljanje dokumentima e-Punomoći za pristup poslovnim e-uslugama od strane zakonskih zastupnika i drugih Opunomoćenika poslovnih subjekata.

Temeljem Odluke o poslovanju, Fina je s MURH-om i APIS-om IT d.o.o. u listopadu 2018. godine sklopila Sporazum o partnerstvu u provedbi projekta „e-Poslovanje“ – dalje u tekstu: „Sporazum“ u kojem je, pored ostaloga, ugovorena obveza izrade i donošenja *Protokola rada e-Ovlaštenja*, kao jedne od isporuka za aktivnost izrade poslovnih i tehničkih zahtjeva za povezivanje Pružatelja e-usluga na platformu e-Poslovanje.

Izgradnjom podsustava e-Ovlaštenja, Korisnicima je omogućeno davanje/primanje e-Punomoći za pristup na e-usluge preko web sučelja. Podsustav e-Ovlaštenja je integriran u NIASeP. Njegova temeljna uloga je da na osnovi autentificiranih atributa (npr. jedinstveni identifikator Korisnika/Poslovnog subjekta, DN certifikata, ...) dostavlja Pružatelju e-usluga, skup poslovnih subjekata a za koje autentificirani Korisnik ima ovlaštenje da u njihovo ime pristupa i koristi poslovnu e-uslugu dostupnu unutar platforme e-Poslovanje.

U sklopu uspostave podsustava e-Ovlaštenja, MURH i Fina su izradili odgovarajuću poslovno-tehničku dokumentaciju, potrebnu za lakše uključivanje Pružatelja e-usluga u podsustav e-Ovlaštenja, a koja, između ostalog, obuhvaća ovaj *Protokol rada e-Ovlaštenja*.

Fina je temeljem Sporazuma i njegovog priloga uspostavila e-Ovlaštenja koji obuhvaća:

- Informacijsko tehnološki podsustav za dohvat podataka o zakonskim zastupnicima poslovnih subjekata, generiranje i upravljanje dokumentima e-Punomoći za pristup poslovnim e-uslugama od strane zakonskih zastupnika i drugih Opunomoćenika poslovnih subjekata;
- Podatke koji se generiraju u tom podsustavu;
- Poslovno-tehnološku podršku podsustavu.

Ovim *Protokolom rada e-Ovlaštenja* osobito se definiraju uloge različitih dionika, pravila njihovog uključivanja, način rada i korištenja modula za dohvat podataka o zakonskim zastupnicima poslovnih subjekata, upravljanje dokumentima e-Punomoći za pristup poslovnim

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

e-uslugama.

2. Osnovni koncept e-Ovlaštenja

E-Ovlaštenja su cjelovito tehničko-tehnološko rješenje, namijenjena za autorizaciju Korisnika u pristupu elektroničkim javnim uslugama u umreženoj upravi. Pri tome, e-Ovlaštenja su razvila dva odvojena modula:

- Modul e-Zastupanja - namijenjen za dohvat podataka o zakonskim zastupnicima poslovnih subjekata (zakonska ovlaštenja). Uspostavom modula e-Zastupanja dohvaćaju se relevantni i dostupni podaci iz evidencija Pružatelja atributa. Zbog nepotpunosti podataka o ovlaštenim osobama u evidenciji Pružatelja atributa (izvor podataka o poslovnim subjektima) dohvaćaju se i podaci iz podsustava e-Ovlaštenja, a koji su ručno uneseni temeljem vjerodostojne dokumentacije koju je dostavio Korisnik u Registracijskim uredima Fine. Podaci o zakonskim zastupnicima održavaju se i mijenjaju na samom izvoru, a čitaju u trenutku pristupa Korisnika na e-uslugu;
- Modul e-Punomoći - namijenjen za upravljanje dokumentima e-Punomoći za pristup poslovnim e-uslugama na nacionalnoj razini (dodijeljena ovlaštenja). Dane e-Punomoći za pristup na e-usluge spremaju se unutar e-Ovlaštenja. Svaka dodjela e-Punomoći potvrđuje se digitalnim potpisom na Dokumentu e-Punomoći pomoću naprednog kvalificiranog potpisa od strane osobe koja daje e-Punomoć (Opunomoćitelja) i osobe koja prima e-Punomoć (Opunomoćenika) uz korištenje vremenskog žiga. Podaci o e-Punomoći za pristup na e-usluge održavaju se unutar e-Ovlaštenja, a čitaju u trenutku pristupa Korisnika na e-uslugu.

Unutar e-Ovlaštenja je omogućena podrška putem Referenta za Korisnike koji nisu u mogućnosti isto odraditi samostalno, kao i za sve poslovne procese koji se ne mogu automatizirati u potpunosti zbog neuređenosti evidencija Pružatelja atributa.

2.1. Funkcija e-Ovlaštenja

Temeljna funkcija e-Ovlaštenja je da na osnovi atributa za autentifikaciju Korisnika dostavlja Pružatelju e-usluge odabrani skup podataka:

- Iz modula e-Zastupanja - popis poslovnih subjekata za koje taj Korisnik ima zakonsko pravo zastupanja s uključenim svojstvom zastupanja Korisnika (funkcije ovlaštene osobe) i/ili
- Iz modula e-Punomoći - popis e-Punomoći s uključenim pravima u key-value formatu (dalje u tekstu: Role) da u ime poslovnih subjekata može pristupati i koristiti e-usluge dostupne unutar platforme e-Poslovanje.

2.2. Subjekti u procesu autorizacije

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

Podsustav e-Ovlaštenja funkcionalno razlikuje sedam osnovnih vrsta subjekata koje međusobno povezuje sa svrhom upravljanja autorizacijskim podacima:

- NIASeP;
- Pružatelji atributa;
- Pružatelji e-usluga;
- Navigacijska traka sustava e-Poslovanje;
- Korisnici;
- Referenti;
- Kontrolori skupnog potpisa.

Podsustav e-Ovlaštenja Korisnicima daje mogućnost samostalnog rada i dodjele e-Punomoći za pristup na e-usluge preko web dijela aplikacije e-Ovlaštenja. Preduvjet za samostalno korištenje e-Ovlaštenja je da Korisnik putem NIASeP obavi proces autentifikacije, odnosno da Korisnik posjeduje valjanu vjerodajnicu te da se njegov utvrđeni identitet kao zakonski ovlaštene osobe pronalazi kod Pružatelja atributa ili u podsustavu e-Ovlaštenja. Podsustav e-Ovlaštenja nema izravnu komunikaciju s Izdavateljima vjerodajnice, već preko NIASeP dobiva potreban skup atributa za uspješnu autentifikaciju Korisnika.

Ako Korisnik nije u mogućnosti odraditi samostalno postupak dodjele e-Punomoći za pristup na e-usluge, to će mu biti omogućeno u registracijskim uredima Fine. Proces u ime Korisnika obavlja ovlaštenu djelatnik Fine kroz ulogu Referenta, te se u ime Korisnika i po njegovom zahtjevu na temelju potrebne dokumentacije obavljaju sve potrebne aktivnosti kojima se daje e-Punomoć za pristup na e-uslugu u podsustavu e-Ovlaštenja. Osim uloge posrednika u procesu davanja/primanja e-Punomoći, Referent ima i veliku ulogu u procesu stvaranja baze ovlaštenih osoba u podsustavu e-Ovlaštenja.

Pružatelji atributa, osim uloge u procesu autentifikacije, e-Ovlaštenju pružaju dio informacija o poslovnim subjektima sukladno dogovorenim pravilima, koje služe za dohvat podataka o zakonskim zastupnicima poslovnog subjekta. Pružatelji atributa imaju veliku ulogu u kontrolama u procesu upravljanjem e-Punomoći za pristup na e-usluge te kod održavanja podataka zbog pozadinskih obrada.

Navigacijska traka sustava e-Poslovanje je sastavni dio Portala e-Poslovanje a koji se treba implementirati unutar svake e-usluge. Navigacijska traka sadrži osnovne informacije o Korisniku koji je prijavljen na sustav te za koji poslovni subjekt Korisnik ima pravo djelovati. Navigacijska traka omogućuje Korisniku da promijeni e-uslugu i poslovni subjekt u čije ime ima pravo djelovati.

Zbog nemogućnosti dohvata svih potrebnih podataka od Pružatelja atributa, u slučajevima kada poslovni subjekt zastupaju dvije ili više ovlaštenih osoba, radi kontrole kod potpisivanja e-Punomoći za pristup na e-usluge potrebna je uloga Kontrolora skupnog potpisa (djelatnik Fine).

Kod integracija poslovnih e-usluga, svaki Pružatelj e-usluga dostaviti će skup podataka potrebnih za uspješnu integraciju. Svaka e-usluga će definirati vlastiti Web registracijski

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

obrazac - e-Punomoć za pristup na poslovnu e-uslugu s definiranim Rolama koje omogućavaju prijavu Korisnika na e-uslugu. Temeljem definiranih Rola, Korisnici mogu koristiti poslovne e-usluge.

2.2.1. NIASeP

Korisnici se na e-Ovlaštenja prijavljuju putem NIASeP. Za prijavu na e-Ovlaštenja potrebna je osobna ili poslovna vjerodajnica najviše razine sigurnosti verificirana putem NIASeP kojom Korisnik dokazuje svoj identitet.

Kod prijave osobnom vjerodajnicom, podatke o poslovnom subjektu u kojem je Korisnik ovlaštena osoba za zastupanje dohvaća modul e-Zastupanja.

Kod prijave poslovnom vjerodajnicom, podatke o poslovnom subjektu prosljeđuje Izdavatelj vjerodajnice. Nakon provjere podataka o poslovnim subjektima kod Pružatelja atributa dodatno se provjeravaju i podaci kroz modul e-Zastupanja.

Sam proces prijave i skup podataka koji NIASeP prosljeđuje e-Ovlaštenjima opisan je u *Protokol rada NIAS-a za e-Građane i e-Poslovanje*.

2.2.2. Pružatelji atributa

E-Ovlaštenja dohvaćaju podatke iz Evidencije o osobnim identifikacijskim brojevima koju vodi Porezna uprava (dalje: OIB sustav) kao Temeljnim pružateljem atributa. U OIB sustavu nalaze se podaci o fizičkim i pravnim osobama.

Za potrebe e-Ovlaštenja iz OIB sustava se temeljem OIB-a fizičke osobe dohvaćaju podaci o fizičkoj osobi koja djeluje unutar poslovnog subjekta:

- OIB fizičke osobe;
- Ime fizičke osobe;
- Prezime fizičke osobe;
- Status OIB-a fizičke osobe.

a temeljem OIB-a pravne osobe dohvaćaju se i podaci o pravnim osobama:

- OIB pravne osobe;
- Dugi naziv;
- Status OIB-a poslovnog subjekta;
- Podaci o osobama ovlaštenim za zastupanje:
 - OIB ovlaštene osobe;

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

- Ime ovlaštene osobe;
- Prezime ovlaštene osobe;
- Funkcije ovlaštenih osoba u poslovnom subjektu;
- Status OIB-a ovlaštene osobe.

Prilikom dohvaćanja podataka o fizičkim i pravnim osobama, u OIB sustavu kontroliraju postojanje i status OIB-a.

U situacijama kada se podaci o poslovnom subjektu ne nalaze kod Pružatelja atributa, Korisnik treba uz podršku Referenta regulirati podatke o poslovnom subjektu i vezama s ovlaštenom osobom, unutar podsustava e-Ovlaštenja temeljem odgovarajuće dokumentacije.

Nakon provjere kod Pružatelja atributa poslovnim subjektima kreira se Jedinstveni identifikator poslovnog subjekta (dalje u tekstu: JIPS) sukladno postupku opisanom u dokumentu *Protokol rada NIAS-a za e-Građane i e-Poslovanje*.

2.2.3. Pružatelji e-usluga

Način na koji Pružatelji e-usluga definiraju minimalnu razinu sigurnosti vjerodajnice kojoj se dopušta pristup pojedinoj e-usluzi te definiraju uvjete pristupa u sustav e-Poslovanje, opisan je u *Protokol rada NIAS-a za e-Građane i e-Poslovanje*.

Pružatelji e-usluga će prilikom integracije e-usluge na e-Poslovanje, definirati potreban skup atributa koje e-usluga zahtjeva prilikom procesa prijave Korisnika. Pružatelji e-usluga mogu tražiti sljedeće kombinacije skupova atributa:

- Samo autentifikacijski podaci - ako e-usluga zahtjeva samo skup autentifikacijskih podataka, e-usluga će se integrirati samo na NIASeP;
- Autentifikacijski i autorizacijski podaci - ako e-usluga osim autentifikacijskih podataka zahtjeva i autorizacijske podatke, osim na NIASeP e-usluga se treba integrirati i na e-Ovlaštenja. Za potrebe integracije na e-Ovlaštenja, e-usluga treba definirati skup autorizacijskih podataka:
 - Podaci iz modula e-Zastupanje: ako e-usluga obilježi da želi skup podataka o zastupanju, prilikom prijave Korisnika, e-usluga će dobiti podatke o svim poslovnim subjektima za koje je Korisnik zakonski ovlaštena osoba (kod prijave osobnom vjerodajnicom) odnosno podatak o poslovnom subjektu s vjerodajnice i eventualnom zakonskom ovlaštenju (kod prijave poslovnom vjerodajnicom);
 - Podaci iz modula e-Punomoći: ako e-usluga obilježi da želi skup podataka o pravima pristupa iz e-Punomoći, prilikom prijave Korisnika, e-usluga će dobiti podatke o svim e-Punomoći za pristup na e-uslugu s uključenim Rolama koje Korisnik ima unutar svih poslovnih subjekata (kod prijave osobnom vjerodajnicom) odnosno podatak o svim pravima pristupa s uključenim Rolama koje Korisnik ima unutar poslovnog subjekata s vjerodajnice (kod prijave poslovnom vjerodajnicom);

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

- Podaci iz modula e-Zastupanje i e-Punomoći: ako e-usluga obilježi da želi skup podataka o zastupanju i pravima pristupa iz e-Punomoći, prilikom prijave Korisnika, e-usluga će dobiti podatke o svim poslovnim subjektima za koje je Korisnik zakonski ovlaštena osoba i o svim e-Punomoći za pristup na e-uslugu s uključenim Rolama koje Korisnik ima unutar svih poslovnih subjekata (kod prijave osobnom vjerodajnicom) odnosno podatak o poslovnom subjektu s vjerodajnice i eventualnom zakonskom ovlaštenju i podatak o svim pravima pristupa s uključenim Rolama koje Korisnik ima unutar poslovnog subjekata s vjerodajnice (kod prijave poslovnom vjerodajnicom).

Pružatelj e-usluge čija će e-usluga tražiti autorizacijske podatke o Korisniku koji se odnose na podatke o pravima pristupa na tu uslugu, kreira Web registracijski obrazac – e-Punomoć za pristup na e-uslugu. Web registracijski obrazac je forma na kojoj su definirana prava rada na e-usluzi s odgovarajućim Rolama koje Korisnik može imati na e-usluzi (princip key-value).

2.2.4. Navigacijska traka sustava e-Poslovanje

Navigacijska traka sustava e-Poslovanje je sastavni dio Portala e-Poslovanje a koji se treba implementirati unutar svake e-usluge korištenjem datoteka koje definiraju izgled i funkcionalnost. Navigacijska traka nalazi se na vrhu Portala e-Poslovanje i sadrži osnovne informacije o Korisniku koji je prijavljen na sustav te za koji poslovni subjekt Korisnik ima pravo djelovati:

- Ime, prezime i OIB Korisnika koji je prijavljen u sustav;
- Razina sigurnosti vjerodajnice s kojom je Korisnik prijavljen u sustav;
- Jedinствeni identifikator i naziv poslovnog subjekta u čije ime Korisnik djeluje (podaci iz modula e-Zastupanja ili sa vjerodajnice);
- Jedinствeni identifikator i naziv poslovnog subjekta u čije ime Korisnik djeluje i popis svih pravnih subjekata za koga Korisnik ima e-Punomoć da djeluje u njegovo ime (podaci iz modula e-Punomoći);
- Popis svih e-usluga u sustavu e-Poslovanja,
- Broj nepročitanih poruka u Poslovnom korisničkom pretincu (PKP);
- Izbornik s odabirom prelaska iz sustava e-Građani/e-Poslovanje.

Podatke o Korisniku i poslovnom subjektu koji se nalaze na Navigacijskoj traci dohvaćaju se iz NIASeP odnosno e-Ovlaštenja. Popis svih e-usluga dohvaćaju se iz Registra institucija, e-usluga i e-Poruka a broj nepročitanih poruka dohvaća se iz sustava PKP.

Navigacijska traka omogućuje Korisniku da promijeni e-uslugu i poslovni subjekt u čije ime ima pravo djelovati.

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

2.2.5. Korisnici

Korisnici e-Ovlaštenja su osobe koje djeluju u ime poslovnog subjekta, a koje samostalno koriste e-Ovlaštenja preko web dijela aplikacije e-Ovlaštenja ili koje koriste e-Ovlaštenja uz podršku Referenta.

2.2.5.1. Samostalno upravljanje autorizacijskim podacima

Kada Korisnik samostalno koristi podsustav, na e-Ovlaštenja prijavljuje se isključivo putem NIASeP.

Prilikom prve prijave u e-Ovlaštenja:

- Sustav kontrolira postojanje Osobnog korisničkog pretinca (dalje u tekstu: OKP) na koji će Korisnik dobivati poruke iz podsustava e-Ovlaštenja. Korisniku koji nema otvoreni OKP, nudi se otvaranje istoga. Postojanje OKP-a je preduvjet za korištenje e-Ovlaštenja;
- Korisnik prihvaća Uvjete korištenja e-Ovlaštenja (dalje u tekstu Uvjeti korištenja);
- Opcionalno, Korisnik može dati suglasnost da se njegovi osobni podaci prosljeđuju e-uslugama integriranim u e-Poslovanje u svrhu autorizacije. Ako Korisnik nije dao suglasnost za prosljeđivanjem osobnih podataka, njegove mogućnosti rada na e-Ovlaštenju biti će ograničene. Korisnik koji samostalno koristi e-Ovlaštenja može naknadno ažurirati suglasnost za prosljeđivanje osobnih podataka izvan podsustava e-Ovlaštenja;
- Nakon prihvaćanja Uvjeta korištenja, kreira se profil Korisnika.

2.2.5.2. Upravljanje autorizacijskim podacima putem uloge Referenta

Korisnik koji koristi podsustav uz podršku Referenta obavezno treba:

- Popuniti *Pristupnicu za e-Ovlaštenja* u kojima dobrovoljno daje suglasnost da Referent djeluje u ime Korisnika u podsustavu e-Ovlaštenja na navedenim poslovima te prihvaća Uvjete korištenja i na kojemu je iskazana suglasnost Korisnika da se njegovi osobni podaci prosljeđuju izvan e-Ovlaštenja, e-uslugama integriranim u e-Poslovanje u svrhu autorizacije;
- Nakon prihvaćanja Uvjeta korištenja, kreira se profil Korisnika.

2.2.5.3. Pravo korištenja podsustava e-Ovlaštenja

Pravo korištenja podsustava e-Ovlaštenja imaju svi autentificirani Korisnici potrebnom

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

vjerodajnicom unutar nekog poslovnog subjekta.

Prava za davanje e-Punomoći za pristup na e-usluge imaju samo Korisnici koji su ovlaštene osobe za zastupanje poslovnog subjekta i Korisnici koji su putem e-Punomoći primili prava za administraciju na podsustavu e-Ovlaštenja (dodijeljeno pravo).

Podatke o ovlaštenim osobama dohvaća modul e-Zastupanja. Korisnik koji je ovlaštena osoba za zastupanje definiran je u:

- Evidenciji Pružatelja atributa ili
- Bazi ovlaštenih osoba u e-Ovlaštenjima kojeg održava Referent.

Podatke o osobama koji imaju e-Punomoć za pristup e-Ovlaštenjima dohvaća modul e-Punomoći. Korisnik koji je putem e-Punomoći primio prava za administraciju na podsustavu e-Ovlaštenja definirani su u:

- Podsustavu e-Ovlaštenja.

Prava za administraciju na podsustavu e-Ovlaštenja može se „spustiti“ do tri razine Korisnika u istom ili različitom poslovnom subjektu (1. Ovlaštena osoba poslovnog subjekta, 2. Razina Korisnika koja ima pravo prenošenja administracijskih prava, 3. Razina Korisnika).

2.2.5.4. Uloge u procesu zastupanja

Osoba unutar poslovnog subjekta koja daje e-Punomoć za pristup na e-usluge nalazi se u ulozi Opunomoćitelja (zakonski ovlaštena osoba ili dodijeljeno pravo).

Opunomoćitelj ima mogućnost:

- Davanja e-Punomoći za pristup na e-usluge;
- Pregleda „Danih e-Punomoći“ i upravljanje danim pravima pristupa na e-usluge za poslovni subjekt: iniciranje potpisa od strane Opunomoćitelja, poništavanje, opoziv/ukidanje, kreiranje novog iz postojećeg, uređivanje liste potpisnika.

Osoba unutar poslovnog subjekta koja prima e-Punomoć za pristup na e-usluge nalazi se u ulozi Opunomoćenika.

Opunomoćenik ima mogućnost:

- Pregleda „Primljenih e-Punomoći“ i upravljanje primljenim pravima pristupa na e-usluge na ime Korisnika: iniciranje potpisa od strane Opunomoćenika, poništavanje, opoziv/ukidanje.

2.2.6. Referent

Referent je osoba zaposlena u Fini koja ima dvije uloge:

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

- Održavanje podataka o ovlaštenim osobama poslovnog subjekta;

Zbog nepotpunih podataka o ovlaštenim osobama poslovnih subjekata kod Pružatelja atributa, Referent temeljem dokumentacije koju dostavlja Korisnik, u e-Ovlaštenjima stvara i održava podatke u bazi ovlaštenih osoba. Referent unosi podatke o ovlaštenim osobama, njihovim funkcijama te stvara vezu prema poslovnom subjektu. Dokumentaciju, koja je temelj za održavanje podataka, Referent skenira i veže uz poslovni subjekt. Podaci o ovlaštenim osobama u bazi e-Ovlaštenja ažuriraju se na dva načina:

- Dio podataka koji se naknadno dohvati iz evidencije Pružatelja atributa, podsustav sam ažurira;
 - Za ažuriranje drugog dijela podatka koji se ne nalazi u evidenciji Pružatelja atributa, odgovoran je Korisnik.
- Upravljanje dokumentima e-Punomoći za pristup na e-usluge u ime Korisnika;

Referent je posrednik koji djeluju u ime Korisnika. Referent temeljem pisane suglasnosti Korisnika upravlja dokumentima e-Punomoći za pristup na e-usluge, odnosno daje e-Punomoć, prima e-Punomoć, poništava/ukida/opoziva e-Punomoć, kreira novu e-Punomoć iz postojeće, pregledava e-Punomoći itd. Dokumentaciju koja je temelj za upravljanje dokumentima e-Punomoći za pristup na e-usluge, Referent skenira i veže uz e-Punomoć.

2.2.7. Kontrolor skupnog potpisa

Kontrolor skupnog potpisa je osoba zaposlena u Fini koja provjerava skupne potpise na Dokumentima e-Punomoći za pristup na e-usluge onih poslovnih subjekata kojeg zastupaju dvije ili više osoba ovlaštenih za zastupanje. Kontrolor skupnog potpisa na osnovi podataka iz temeljnog registra i dokumentacije koju je digitalno pohranio Referenti te vezao uz poslovni subjekt, provjerava jesu li se na dokument e-Punomoći potpisali svi potrebni potpisnici. Ako su dokument e-Punomoći potpisali svi potrebni potpisnici, Kontrolor skupnog potpisa odobrava skupni potpis. Ako dokument e-Punomoći nisu potpisali svi potrebni potpisnici, Kontrolor skupnog potpisa ne odobrava skupni potpis te se dokument e-Punomoći vraća na uređivanje i ponovno potpisivanje potpisnicima poslovnog subjekta.

2.3. Dokumentacija podsustava e-Ovlaštenja

U sklopu pripreme ove sastavnice Projekta e-Poslovanje, MURH i Fina su izradili odgovarajuću poslovno-tehničku dokumentaciju, namijenjenu za pripremu i uključivanje svih državnih tijela i institucija kao aktivnih dionika u čitav podsustav, koju čine sljedeći dokumenti:

- *Protokol rada e-Ovlaštenja;*

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

- *Protokol rada NIAS-a za e-Građane i e-Poslovanje;*
- *Tehnička specifikacija za dohvat autorizacijskih podataka;*
- *Tehnička specifikacija za upravljanje pristupnim pravima i kontrolu policy-based;*
- *Tehnička specifikacija za integraciju registracijskog obrasca u e-Poslovanje.*

Pored navedene, pripremljena je i odgovarajuća dokumentacija za operativnu provedbu i funkcioniranje podsustava, koju čine sljedeći dokumenti:

- *Obrazac za prijavu e-usluge u sustav e-Poslovanje (dalje u tekstu: Obrazac);*
- *Sporazum o povezivanju Pružatelja e-usluge u sustav e-Poslovanje;*
- *Nalog za integraciju IT sustava u NIAS/NIASeP te potvrda o njegovoj produkcijskoj spremnosti (dalje u tekstu: Nalog).*

Veći dio dokumentacije, kao i ostale informacije o Projektu e-Poslovanje, javno su objavljene na internetskim stranicama Vlade Republike Hrvatske u okviru platforme e-Poslovanje.

3. Organizacijski model podsustava – subjekti i uloge

U organizacijskom smislu upravljanja e-Ovlaštenjima, ključni su sljedeći subjekti sa svojim ulogama:

- Ministarstvo uprave Republike Hrvatske (upravitelj e-Ovlaštenja);
- Financijska agencija (operativno vođenje e-Ovlaštenja);
- Pružatelji e-usluga;
- Pružatelji atributa;
- Korisnici.

3.1. Ministarstvo uprave RH

Temeljem Odluke o poslovanju, Ministarstvo uprave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: MURH) je zaduženo za pripremu dokumenata za pokretanje te upravljanje projektom e-Poslovanje. Obzirom da je sastavni dio e-Poslovanja, podsustav e-Ovlaštenja, MURH sudjeluje i u upravljanju podsustavom e-Ovlaštenja sukladno Odluci o e-Poslovanju, Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava, Sporazumu, ovom Protokolu, Zakonu o državnoj informacijskoj infrastrukturi, Uredbi o organizacijskim i tehničkim standardima za povezivanje na državnu informacijsku infrastrukturu, Zakonu o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ te drugim aktima koji su doneseni u okviru Projekta e-Poslovanje. U upravljanju e-

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

Ovlaštenjima, MURH:

- Donosi poslovno-tehničku dokumentaciju vezanu uz rad podsustava e-Ovlaštenja;
- Donosi upravljačke i operativne odluke u suradnji s Finom koje se tiču rada e-Ovlaštenja;
- Upoznaje potencijalnog Pružatelja e-usluge s dokumentom *Protokol rada e-Ovlaštenja* te odgovarajućim provedbenim aktima;
- Koordinira u suradnji s Finom uključivanje i održavanje komunikacijske veze s Pružateljima atributa u e-Poslovanje te regulira pravni okvir u vezi s tim;
- Inicira proces uključivanja e-usluge slanjem *Obrasca* u svrhu prijave e-usluge;
- Utvrđuje, zajedno s Finom način i dinamiku po kojoj će se e-usluge uključivati u e-Ovlaštenja;
- Potpisuje, zajedno s Finom, testove prihvatanja nakon provedenih testiranja e-usluga;
- Donosi odluku o privremenoj suspenziji e-usluge i/ili autentifikacijskog poslužitelja na strani e-Ovlaštenja kao i odluku o njihovom ponovnom uključanju u rad kada budu otklonjeni razlozi suspenzije;
- Potpisuje s Finom i Pružateljima e-usluga odgovarajuće trostrane sporazume/ugovore o uključivanju njihovih e-usluga na e-Ovlaštenja;
- Kao voditelj obrade osobnih podataka, sukladno Ugovoru daje pisane upute Fini u vezi s obradom osobnih podataka;
- Kao voditelj obrade osobnih podataka svakom ispitaniku osigurava neposredno ostvarivanje prava koja ispitanik ima prema propisima iz područja zaštite osobnih podataka;
- Kao voditelj obrade osobnih podataka, u slučaju povrede osobnih podataka, informira ispitanike čiji su podaci povrijeđeni te nadležna tijela nadzora o počinjenoj povredi sukladno propisima iz područja zaštite osobnih podataka;
- Informira sve strane u postupku (sukladno GDPR-u) u slučaju utvrđene ili moguće zloporabe ovlasti pristupa osobnim podacima;
- Obavještava Pružatelje e-usluga o promjenama u *Protokolu rada e-Ovlaštenja*.

3.2. Financijska agencija

Fina je temeljem Sporazuma zadužena za uspostavu i operativno vođenje podsustava e-Ovlaštenja. Fina, u suradnji s MURH, donosi i provodi operativne odluke o radu e-Ovlaštenja te regulira način i dinamiku uključivanja e-usluga na e-Ovlaštenja kao i uključivanje Pružatelja atributa.

Zadaće Fine su:

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

- Izrada arhitekture i funkcionalnosti e-Ovlaštenja;
- Povezivanje e-Ovlaštenja s NIASeP;
- Uspostava i održavanje modula e-Zastupanja;
- Uspostava i održavanje modula e-Punomoći;
- Operativno vođenje i održavanje e-Ovlaštenja;
- Ažuriranje poslovno-tehničke dokumentacije vezanu uz rad e-Ovlaštenja u suradnji s MURH;
- Operativno provođenje zadataka zajednički definiranih s MURH;
- Ispitivanje tehničkih uvjeta za integraciju e-usluge;
- Potpisivanje trostranog sporazuma/ugovora s Pružateljem e-usluge i MURH;
- Provedba integracije e-usluge u testnom okruženju;
- Testiranje i verifikacije testiranja integracije e-usluge u testnom okruženju;
- Provedba integracije e-usluge u produkcijskom okruženju;
- Potpisivanje Potvrde o produkcijskoj integraciji u NIAS/NIASeP za e-uslugu na temelju *Naloga*;
- Nadogradnja e-Ovlaštenja s novim Pružateljima atributa;
- Održavanje i nadzor rada e-Ovlaštenja;
- Provođenje privremene suspenzije e-usluge na strani e-Ovlaštenja temeljem odluke MURH-a;
- Obustava privremene suspenzije, odnosno ponovno uključivanje e-usluge na strani e-Ovlaštenja temeljem *Naloga* od strane MURH-a;
- Obavlja obradu osobnih podataka sukladno Sporazumu i pisanoj uputi MURH-a kao voditelja osobnih podataka;
- Šalterska podrška za Korisnike putem Referenta;
- Podrška za Korisnike putem Kontaktnog centra;
- Podrška za Pružatelje e-usluga.

3.3. Pružatelj e-usluge

Pružatelj e-usluge je tijelo javne vlasti u Republici Hrvatskoj koje unutar svoje nadležnosti pruža odgovarajuću poslovnu e-uslugu. Jedan Pružatelj e-usluga može biti vlasnik više poslovnih e-usluga uključenih u e-Ovlaštenja. E-Ovlaštenja s Pružateljem e-usluge razmjenjuje podatke na razini pojedinačne poslovne e-usluge za potrebe pristupa Korisnika toj poslovnoj e-usluzi.

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

3.3.1. Proces integracije e-usluge

Proces integracije e-usluge u e-Ovlaštenja se odvija na sljedeći način:

- Pružatelj e-usluge popunjava sve rubrike *Obrasca* - PRILOG 1 i šalje ga u MURH. Originalni primjerak *Obrasca* se dostavlja MURH-u. MURH kopiju ovjerenog *Obrasca* dostavlja Fini čime se inicira proces integracije e-usluge;
- Ako je Pružatelj e-usluge na *Obrascu* popunio podatke iz rubrike 1- Informacije o povezivanju e-usluge s e-Ovlaštenjima, Fina na temelju dostavljenih podataka, kontaktira Pružatelja e-usluge sa svrhom utvrđivanja tehničko-tehnološke spremnosti Pružatelja e-usluge za integraciju s e-Ovlaštenjima;
- Ako se utvrdi da je integracija s e-Ovlaštenjima izvediva, Fina pokreće postupak integracije za one e-usluge za koje MURH odluči da nije potrebno sklapati trostrani sporazum/ugovor. Kada MURH odluči da je u vezi s pružanjem e-usluge potrebno sklopiti trostrani sporazum/ugovor, prije pokretanja postupka integracije e-usluge na e-Ovlaštenja potpisuje se trostrani sporazum/ugovor između Pružatelja e-usluge, Fine i MURH te se izrađuje operativni plan integracije e-usluge;
- Fina Pružatelju e-usluge, dostavlja *Tehničku specifikaciju za dohvat autorizacijskih podataka* te osigurava tehničku podršku u tom procesu;
- Fina Pružatelju e-usluge dostavlja *Tehničku specifikaciju za integraciju registracijskog obrasca u e-Poslovanje* te osigurava tehničku podršku u tom procesu, ako je Pružatelj e-usluge na *Obrascu* u rubrici 4.1. označio da će e-usluga tražiti autorizacijske podatke o Korisniku koji se odnose na podatke o pravima pristupa na tu uslugu;
- Pružatelj e-usluge osigurava sve tehničke preduvjete za integraciju (izgradnja e-usluge, kreiranje Web registracijskog obrasca – Punomoć za pristup na e-uslugu, nabavka i ugradnja aplikativnih i poslužiteljskih certifikata za testnu, prezentacijsku i produkciju okolinu, ugradnja/razvoj integracijskih modula i dr.);
- Integracija e-usluge i e-Ovlaštenja najprije se provodi u testnoj okolini na kojoj se obavljaju sva potrebna testiranja. Nakon uspješnog testiranja, Fina, Pružatelj e-usluge i MURH potpisuju Potvrdu testa prihvaćanja;
- Ako je e-usluga koja se integrira na e-Ovlaštenja do sada imala razvijen neki svoj sustav autorizacije, odnosno ako se u nekom sustavu nalaze pohranjeni podaci o pravima pristupa na e-uslugu, ti podaci se prenose u podsustav e-Ovlaštenja;
- Pružatelj e-usluga na svojim stranicama dati će podatke o svojoj podršci za korištenjem e-usluge te o preduvjetima za pristup usluzi;
- Integracija e-usluge i e-Ovlaštenja u produkcijskoj okolini se provodi nakon što MURH uputi Fini *Nalog*. Odmah po provedenoj integraciji u produkcijskoj okolini, u istom *Nalogu*, Fina i Pružatelj e-usluge potpisuju Potvrdu o produkcijskoj integraciji u NIAS/NIASeP koju MURH verificira.

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

3.3.2. Prava i odgovornosti

- Fina je obvezna održavati povezanost i funkcionalnost e-usluge integrirane na e-Ovlaštenja koliko bude važio Sporazum (uključujući i njegovo produženo važenje);
- Trostrani sporazum/ugovor iz točke 3.3.1 obvezuje Finu onoliko koliko bude važio Sporazum (uključujući i njegovo produženo važenje). MURH će pravodobno obavijestiti Pružatelja e-usluge o prestanku važenja trostranog sporazuma/ugovora zbog prestanka važenja Sporazuma;
- U slučaju prestanka Sporazuma, Fina ne odgovara za posljedice toga prestanka na strani MURH, Pružatelja e-usluga i Korisnika, osim kada je do prestanka važenja Sporazuma došlo jednostranim raskidom od strane Vlade Republike Hrvatske zbog događaja/okolnosti za koje odgovara Fina;
- U slučaju prestanka Sporazuma, Fina ne odgovara za posljedice prestanka na strani MURH, Pružatelja e-usluga i Korisnika, osim kada je do prestanka važenja Sporazuma došlo jednostranim raskidom od strane Vlade Republike Hrvatske zbog događaja/okolnosti za koje odgovara Fina;
- Verifikacijom Potvrde o produkcijskoj integraciji u NIAS/NIASeP od strane MURH, u okviru *Naloga*, e-usluga određenog Pružatelja je formalno uključena na e-Ovlaštenja;
- Fina, kao operativni voditelj e-Ovlaštenja, nije odgovorna za postupanje Pružatelja e-usluge glede korištenja podataka Korisnika koje mu e-Ovlaštenja dostavi za potrebe prijave na e-uslugu;
- Fina, kao operativni voditelj e-Ovlaštenja, nije odgovorna Pružatelju e-usluge za pristup e-usluzi vjerodajnicom Korisnika koju neovlašteno koristi druga osoba;
- Fina, kao operativni voditelj e-Ovlaštenja, nije odgovorna za kvalitetu e-usluge i pouzdanost podataka koji se obrađuju i prikazuju u e-usluzi;
- Fina ne odgovara za postupak odobravanja pristupa Korisnika na e-uslugu nakon postupka autorizacije putem e-Ovlaštenja;
- E-Ovlaštenja je obvezan Pružatelju e-usluge prilikom autorizacije Korisnika prosljediti podatke dogovoren način;
- Pružatelj e-usluge je odgovoran za zaštitu komunikacijskog kanala između e-usluge i Korisnika;
- Pružatelj e-usluge je odgovoran za davanje jasnih obavijesti o preduvjetima koje trebaju ispuniti Korisnici kako bi pristupili e-usluzi, o potrebi reguliranja prava pristupa kroz e-Punomoći u e-Ovlaštenjima, o prihvatu Uvjeta korištenja i unutar Uvjeta korištenja davanja dozvole da se Korisnikovi osobni podaci smiju prosljeđivati izvan e-Ovlaštenja e-uslugama koje Korisnik koristi;
- Pružatelj e-usluge je odgovoran za davanje jasnih poruka o grešci ako se Korisnik nije uspješno prijavio na e-uslugu;
- Pružatelj e-usluge će za e-uslugu uključenu u e-Ovlaštenja na svojim web stranicama

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

objaviti podatke za kontakt putem kojih će Korisnicima pružati podršku. Pružatelj e-usluge je obavezan putem *Obrasca* pravovremeno obavijestiti Finu i MURH o svim promjenama koje namjerava napraviti na svojoj strani, a koje su uzete u obzir prilikom integracije i relevantne su za kvalitetu uspostavljene integracije;

- Pružatelj e-usluge je obavezan najaviti MURH-u i Fini planiranu nedostupnost e-usluge najmanje 5 (pet) radnih dana ranije te je dužan na stranicu e-usluge o istome staviti odgovarajuću obavijest za Korisnike koja, pored ostaloga, treba sadržavati očekivano razdoblje nedostupnosti (datum i sat kao i trajanje) te razlog nedostupnosti (npr. preventivno tehničko održavanje ili sl.);
- Ako se uoče nepravilnosti u radu e-usluge, Pružatelj e-usluge je obavezan odmah se očitovati MURH-u i Fini u uzroku nepravilnosti i roku njezinog otklanjanja. MURH će temeljem očitovanja odlučiti može li e-usluga ostati integrirana na e-Ovlaštenja ili će se pokrenuti postupak za privremenu suspenziju e-usluge zbog potencijalnog rizika za sigurnosti podsustava i u vezi s tim će zatražiti odgovarajuće postupanje Fine;
- Fina je ovlaštena po nalogu MURH-a sa e-Ovlaštenja isključiti e-uslugu/Pružatelja e-usluge za koje se utvrdi da u svom radu ne poštuje odredbe ovoga Protokola ili da njihovo postupanje sigurnosno ugrožava e-Ovlaštenja;
- Pružatelj e-usluge može iz sigurnosnih razloga privremeno obustaviti dostupnost e-usluge. Pružatelj e-usluge će odmah o suspenziji e-usluge obavijestiti MURH i Finu te navesti razloge suspenzije e-usluge;
- Pružatelj e-usluge je obavezan o suspenziji e-usluge obavijestiti Korisnika na stranicama e-usluge;
- Pružatelj e-usluga je obavezan odmah po otklanjanju poteškoća u radu e-usluge očitovati se MURH-u o uzroku zbog kojeg je provedena suspenzija te o mjerama koje su poduzete kako bi s one otklonile;

E-usluga može biti ponovno integrirana na e-Ovlaštenja ako MURH utvrdi da je uklonjen razlog suspenzije. MURH će Fini poslati *Nalog*. Odmah po provedenoj integraciji u produkcijskoj okolini, u istom *Nalogu*, Fina i Pružatelj e-usluge potpisuju Potvrdu o produkcijskoj integraciji u NIAS/NIASeP koju MURH verificira.

3.3.3. Tehnička integracija e-usluge u e-Ovlaštenja

Za potrebu provedbe integracije e-usluge, Pružatelj e-usluge će dobiti *Tehničku specifikaciju za dohvrat autorizacijskih podataka*. Ako je Pružatelj e-usluge u rubrici 4.1. označio da će e-usluga tražiti autorizacijske podatke o Korisniku koji se odnose na podatke o pravima pristupa na tu uslugu, dobiti će i *Tehničku specifikaciju za integraciju registracijskog obrasca u e-Poslovanje*.

Svaka e-usluga koja za potrebu ima provjeru autorizacijskih podataka, prije nego što dozvoli Korisniku rad na e-usluzi može poslati zahtjev e-Ovlaštenjima preko NIAS-a za provjeru autorizacijskih prava Korisnika. Podsustav omogućuje provjeru dva tipa autorizacijskih prava:

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

- E-Zastupanja: provjera temeljem dohvaćenih podataka o osobama ovlaštenim za zastupanje poslovnih subjekata po zakonu, iz nadležnih registara i baze e-Ovlaštenja;
- E-Punomoći: provjera temeljem podataka o aktivnim e-Punomoćima i rolama za pristup na e-uslugu iz baze e-Ovlaštenja.

Svrha e-Ovlaštenja je da Pružateljima e-usluga olakša autorizaciju Korisnika na e-uslugu, tj. omogući Korisnicima on-line dodjelu autorizacije (e-Punomoći) na uslugu. E-Ovlaštenja to omogućuje na način da Opunomoćitelj može dati Opunomoćeniku e-Punomoć na e-uslugu, tj. opunomoćiti Opunomoćenika da u ime poslovnog subjekta Opunomoćitelja može imati određena autorizacijska prava na e-uslugu.

Tehnička integracija poslužitelja e-usluge s e-Ovlaštenjima obavlja se na način da Pružatelj e-usluge:

- Implementira e-uslugu na Poslužitelj e-usluge u formi web aplikacije dostupne putem Interneta;
- Pribavi poslužiteljski X509 certifikat (TLS certifikat) i njime zaštiti prethodno pripremljenu e-uslugu;
- Pribavi Fina aplikacijski X509 certifikat za e-uslugu kojim će štititi komunikaciju s e-Ovlaštenjima (ako je napravljena integracija sa NIASP-om, koristi se certifikat koji se koristi i u komunikaciji sa NIAS-om);
- Preuzme javni ključ Fina aplikacijskog NIAS certifikata;
- Preuzme javni ključ Fina aplikacijskog certifikata e-Ovlaštenjima;
- Implementira formu u obliku Web registracijskog obrasca na kojoj će Korisnik moći dati e-Punomoći na e-uslugu;
- Implementira prihvrat potpisane XML poruke zahtjeva za ovlaštenjem (šalje e-Ovlaštenja) te slanje potpisane XML poruke odgovora (šalje e-usluga) sa podacima ovlaštenjima sa Web registracijskog obrasca;
- Implementira razmjenu SAML poruke i slanje SAML AttributeQuery poruke zahtjeva za dohvat autorizacijskih podataka (šalje e-usluga) te prihvrat SAML Response poruke odgovora (šalje NIAS) sa podacima o autorizaciji Korisnika;
- Dostavi aplikacijski certifikat kojime predmetna e-usluga štiti komunikaciju s NIAS-om i e-Ovlaštenjima ali bez privatnog ključa, dakle, certifikat u .cer ili .p7b formatu¹;
- Dostavi e-Ovlaštenjima URL web stranice na kojoj e-usluga prihvaća poruku zahtjeva za Web registracijskim obrascem, a koja omogućuje čitanje XML poruke zahtjeva od e-Ovlaštenja;

3.4. Pružatelji atributa

¹ Aplikativni certifikat služi za predstavljanje NIAS Autorizacijskom web servisu i za potpisivanje SAML poruka e-usluge

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

- Pružatelj atributa koji je integriran s e-Ovlaštenjima nadležan je za: održavanje podataka potrebnih kako bi se Korisnik autorizirao, provođenje definiranih pravila i procedura za osiguranje informacijskog integriteta, konzistentnosti i vjerodostojnosti sadržaja podataka koje koristi u procesu autentifikacije;
- Pružatelj atributa koji je integriran s e-Ovlaštenjima će e-Ovlaštenjima sa svog autentifikacijskog poslužitelja osigurati stalnu dostupnost pouzdanih podataka potrebnih kako bi se Korisnik autorizirao;
- Pružatelj atributa je obavezan najaviti MURH-u i Fini planiranu nedostupnost autentifikacijskog poslužitelja najmanje 5 (pet) radnih dana ranije te javiti očekivano razdoblje nedostupnosti (datum i sat kao i trajanje) i razlog nedostupnosti (npr. preventivno tehničko održavanje);
- Pružatelj atributa je obavezan pravovremeno obavijestiti Finu i MURH o svim promjenama koje namjerava napraviti na svojoj strani, a koje su uzete u obzir prilikom integracije i relevantne su za kvalitetu uspostavljene integracije;
- Fina ne odgovara za posljedice grešaka i propusta u podacima Pružatelja atributa;
- Pružatelj atributa je obavezan odmah po otklanjanju poteškoća u procesu autorizacije očitovati se MURH-u o uzroku zbog kojeg je provedena suspenzija te o mjerama koje su poduzete kako bi s one otklonile.

3.5. Korisnik

- Korisnik je fizička osoba koja djeluje u ime poslovnog subjekta te pristupa i koristi podsustav e-Ovlaštenja;
- Korisnik obavezno treba imati otvoren OKP koji služi za komunikaciju sa podsustavom e-Ovlaštenja. Korisniku koji nema otvoren OKP prilikom pristupa na e-Ovlaštenja nudi se mogućnost da otvori isti. Postojanje otvorenog OKP preduvjet je za korištenje e-Ovlaštenja. Iznimka je ako je Korisnik osoba bez HR OIB-a koja koristi podršku Referenta, tada postojanje otvorenog OKP-a nije preduvjet.
- Ako je Korisnik ovlaštena osoba poslovnog subjekta, podsustav e-Ovlaštenja provjerava ima li poslovni subjekt otvoren PKP. Ovlaštenoj osobi poslovnog subjekta koja nema otvoren PKP prilikom pristupa na e-Ovlaštenja nudi se mogućnost da otvori isti. Postojanje otvorenog PKP nije preduvjet za korištenje e-Ovlaštenja.
- Korisnik prilikom prve prijave na podsustav e-Ovlaštenja obvezno prihvaća Uvijete korištenja, bilo da koristi podsustav e-Ovlaštenja samostalno ili putem Referenta. Korisniku koji ne pristaje na Uvjete korištenja, ne dozvoljava se korištenje e-Ovlaštenja;
- Korisnik koji samostalno koristi e-Ovlaštenja može dodatno dati suglasnost da se njegovi osobni podaci prosljeđuju e-uslugama izvan podsustava e-Ovlaštenja. Ako Korisnik ne da takvu suglasnost, ima ograničena prava rada na e-Ovlaštenjima i može doći do obustave prijave Korisnika na e-uslugu. Upravitelj (MURH) i operativni voditelj

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

NIAS-a (Fina) ne snose odgovornost ako Pružatelj e-usluge odbije pristup Korisniku na temelju dostavljenih podataka. Ako Korisnik ne da suglasnost za prosljeđivanjem podataka, podaci o e-Punomoći ne šalju se niti Navigacijskoj traci sustava e-Poslovanje;

- Korisnik koji koristi e-Ovlaštenja putem Referenta, temeljem *Pristupnice za e-Ovlaštenja* daje suglasnost da se njegovi osobni podaci prosljeđuju e-uslugama izvan podsustava e-Ovlaštenja;
- Korisnik može obustaviti slanje podataka ne prihvaćajući suglasnost da se njegovi osobni podaci prosljeđuju e-uslugama izvan podsustava e-Ovlaštenja što rezultira obustavom prijave na e-usluge i slanje podataka o e-Punomoćima Navigacijskoj traci sustava e-Poslovanje;
- Svaki Korisnik koji samostalno ili putem Referenta koristi podsustav e-Ovlaštenja ima u okviru e-Ovlaštenja svoj profil. U profilu Korisnika nalaze se podaci kojim kojima se Korisnik autentificirao, te Uvjeti korištenja koje je prihvatio prilikom prijave;
- Korisnik je odgovoran za upravljanje podacima o e-Ovlaštenjima. Upravitelj (MURH) i operativni voditelj NIAS-a (Fina) ne snose odgovornost za štetu nastalu nesavjesnom i neodgovarajućim upravljanjima od strane Korisnika u procesima ovlaštenja;
- Ako Referent u ime Korisnika unutar e-Ovlaštenja upravlja podacima o ovlaštenim osobama poslovnog subjekta, Korisnik je odgovoran za dostavljanje točnih i pravovremenih informacija o bilo kakvim promjenama o ovlaštenim osobama na strani Poslovnog subjekta uz predočenje popratne dokumentacije;
- Korisnik koji samostalno pristupa e-Ovlaštenjima treba imati pristup Internetu i Internet preglednik Internet Explorer ili Google Chrome, instaliranu podršku za potpisivanje i programsku podršku za certifikate;
- Brzina i kvaliteta internetske veze mogu utjecati na dostupnost e-Ovlaštenja, odnosno e-usluge za što Fina i Pružatelj e-usluge ne odgovaraju;
- MURH kao upravitelj NIAS-a i Fina kao operativni voditelj jamče Korisniku da će se njegovi osobni podaci koristiti sukladno propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka i da integritet i povjerljivost tih podataka ni na koji način neće biti narušeni.

4. Osnove rada podsustava

4.1. Osnove rada e-Ovlaštenja

Podsustav e-Ovlaštenja je tehničko-tehnološko rješenje koji omogućava da Korisnici samostalno upravljaju procesima vezanim uz ovlaštenja. E-Ovlaštenja su integrirana u NIASeP i čine sustav u kojem su pohranjene e-Punomoći dane u ime poslovnih subjekata za pristup na e-usluge koje su integrirane u e-Ovlaštenja.

Podsustav e-Ovlaštenja se sastoji od dva osnovna modula i to:

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

- Modul e-Zastupanja pomoću kojeg se dohvaćaju relevantni i dostupni podaci o ovlaštenim osobama evidencije Pružatelja atributa i ručno unesenih podataka iz podsustava e-Ovlaštenja;
- Modul e-Punomoći kojim je omogućeno davanje e-Punomoći za pristup na e-usluge.

Proces davanja e-Punomoći za pristup na e-usluge sporazuman je proces između:

- Osobe koja daje ovlaštenje (Opunomoćitelj);
- Osobe koja prima ovlaštenje (Opunomoćenik).

Da bi ovlaštenje bilo aktivno, obje strane u procesu trebaju potpisati dokument e-Punomoći u kojem je definirano pravo pristupa na e-usluge i role koje Opunomoćenik ima na e-usluzi u ime poslovnog subjekta Opunomoćitelja. Dokument e-Punomoći prvo potpisuje Opunomoćitelj a zatim Opunomoćenik. Ako poslovni subjekt Opunomoćitelja kod Pružatelja atributa ima više ovlaštenih osoba, pokreće se proces skupnog potpisivanja u kojem Opunomoćitelj (Inicijator skupnog potpisivanja) odabire ostale ovlaštene osobe koje trebaju supotpisati dokument e-Punomoći (Supotpisnici). Dokument e-Punomoći se opoziva/ukida inicijativom bilo kojeg sudionika u procesu davanja ovlaštenja i/ili ovlaštene osobe poslovnog subjekta.

E-usluge prilikom integracije na e-Poslovanje mogu tražiti dodatni set autorizacijskih podataka za pristup na e-uslugu:

- Podatke iz e-Zastupanja, ako je e-usluzi za pristup dovoljno da je Korisnik zakonski ovlaštena osoba;
- Podatke iz e-Punomoći (role based modul), ako je e-usluzi za pristup potrebno da Korisnik bude autoriziran za rad na e-usluzi kroz određenu rolu;
- Podatke iz e-Zastupanja i e-Punomoći, ako je e-usluzi za pristup dovoljno da je Korisnik zakonski ovlaštena osoba i/ili da Korisnik bude autoriziran za rad na e-usluzi kroz određenu rolu.

Prilikom pristupa Korisnika na e-uslugu koja zahtjeva autorizacijske podatke, nakon provedene autentifikacije Korisnika putem NIASeP, e-usluga zatražiti će e-Ovlaštenja putem NIAS-a dostavu podataka o:

- Zastupanjima (modul e-Zastupanja) i/ili
- Pravima pristupa na e-uslugu (modul e-Punomoći).

Temeljna uloga e-Ovlaštenja je da na osnovi autentificiranih atributa Korisnika dostavlja Pružateljima e-usluge potrebne autorizacijske podatke:

- E-usluzi koja je zatražila dostavu podataka o zastupanjima, e-Ovlaštenja dostavlja e-usluzi popis poslovnih subjekata za koje je taj Korisnik zakonski ovlaštena osoba zajedno sa funkcijama ovlaštene osobe koje Korisnik ima kod poslovnog subjekta:
 - Kod prijave osobnom vjerodajnicom - e-Ovlaštenja vratiti će podatke za sve poslovne subjekte za koje je Korisnik ovlaštena osoba;
 - Kod prijave poslovnom vjerodajnicom - e-Ovlaštenja vratiti će podatak za točno određeni poslovni subjekt s vjerodajnice.

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

- E-ovlaštenja podatke o zakonski ovlaštenim osobama prikuplja iz evidencija Pružatelja atributa i evidencija iz podsustava e-Ovlaštenja koju u ime Korisnika održava Referent. Podaci o ovlaštenim osobama poslovnog subjekta se održavaju i mijenjaju na samom izvoru, a čitaju u trenutku pristupa Korisnika na e-uslugu.
- E-usluzi koja je zatražila dostavu podataka o pravima pristupa na e-uslugu, e-Ovlaštenja kroz Podsustav za upravljanje pristupnim pravima i kontrolu pristupa (modul Role based) dostavlja e-usluzi popis svih e-Punomoći odnosno aktivnih rola Korisnika na kojima ima pravo rada na toj e-usluzi u ime svih poslovnih subjekata:
 - Kod prijave osobnom vjerodajnicom - modul Role based vratiti će podatke o svim e-Punomoćima odnosno aktivnim rolama na koje Korisnik unutar svih poslovnih subjekata ima pravo rada na toj e-usluzi u ime svih poslovnih subjekata;
 - Kod prijave poslovnom vjerodajnicom, modul Role based vratiti će podatke o svim e-Punomoćima odnosno aktivnim rolama na koje Korisnik unutar određenog poslovnog subjekata ima pravo rada na toj e-usluzi u ime svih poslovnih subjekata.

Podaci o pravima rada i rolama Korisnika se održavaju i mijenjaju unutar e-Ovlaštenja, a čitaju u trenutku pristupa Korisnika na e-uslugu.

Pružatelj e-usluga sam definira i upravlja rolama koje Korisnik može imati na e-usluzi. Pružatelj e-usluga održava bilo kakve promjene i dorade na rolama Korisnika. Role se pohranjuju u sustav e-Ovlaštenja kao dokument e-Punomoći. Prilikom registracije Korisnika dohvaćaju se trenutno važeće role za e-usluge s dokumenta e-Punomoći. Prilikom prijave Korisnika na e-uslugu, Role based model vraća e-usluzi samo aktivne relacije o Korisniku.

Unutar modula e-Punomoći, postoji funkcionalnost „spuštanja“ prava sa zakonski ovlaštene osobe na osobu koja će administrirati e-Punomoći unutar samih e-Ovlaštenja, s namjerom da ta osoba ima pravo davanja daljnjih e-Punomoći za administraciju e-Ovlaštenja (još jedan nivo Korisnika unutar e-Ovlaštenja) i/i e-Punomoći za pristup na ostale e-usluge). Ta ovlaštenja zovu se dodijeljena ovlaštenja.

E-Ovlaštenja usklađena su s podacima iz evidencija Pružatelja atributa. U slučaju promjene podataka o fizičkim osobama i poslovnim subjektima te o vezama između ovlaštenih osoba i poslovnih subjekata, ovisno o poslovnom procesu, ažuriraju se i podaci u e-Ovlaštenjima: podaci o ovlaštenim osobama te Dokumenti e-Punomoći.

Podsustav e-Ovlaštenja daje Korisnicima mogućnost samostalnog rada i dodjele ovlaštenja preko web dijela aplikacije e-Ovlaštenja. Preduvjet za to je:

- Korisnik posjeduje valjanu vjerodajnicu tražene razine sigurnosti;
- Korisnikov utvrđeni identitet se pronalazi kod Pružatelja atributa - dostupnim registrima kao zakonski ovlaštena osoba i/ili u podsustavu e-Ovlaštenja.

4.2. Podrška Korisnicima putem uloge Referenta

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

Podrška Referenta ostvaruje se kroz slijedeće funkcionalnosti:

- Podrška kod održavanja e-Punomoći za pristup na e-uslugu - ako Korisnik nije u mogućnosti postupak dodjele e-Punomoći za pristup na e-uslugu odraditi samostalno, Referent u ime Korisnika i po njegovom zahtjevu temeljem potrebne dokumentacije obavlja sve potrebne aktivnosti kojim se daje e-Punomoć za pristup na e-uslugu u podsustavu e-Ovlaštenja. Ako Referent u ime Korisnika upravlja e-Punomoćima (daje e-Punomoć, prihvaća e-Punomoć, poništava/ukida/opoziva e-Punomoć), Korisnik potpisuje dokument e-Punomoći koji predstavlja dokaz navedene aktivnosti. Osim navedene, Korisnik ovisno o poslovnom procesu dostavlja i dodatnu dokumentaciju vezanu uz proces. Sva dokumentacija skenira se i u podsustavu povezuje s Dokumentom e-Punomoći:
- Podrška kod održavanja podataka o poslovnim subjektima – ako se kod Pružatelja atributa ne nalazi podatak o osobama ovlaštenim za zastupanje poslovnih subjekata, Referent će temeljem dokumentacije koje dostavi Korisnik u bazu e-Ovlaštenja, unijeti podatke o osobama ovlaštenim za zastupanje poslovnog subjekta. Dokumentacija temeljem koje se unosi veza ovlaštene osobe i poslovnog subjekta se skenira i u podsustavu povezuje s poslovnim subjektom. Uneseni podaci o poslovnom subjektu predstavljaju važan izvor podataka za modul e-Zastupanja prilikom dohvata podataka o ovlaštenim osobama poslovnog subjekta. Za sve promjene podataka o poslovnom subjektu i njegovim vezama s ovlaštenim osobama, odgovoran je Korisnik koji za sve promjene donosi odgovarajuću dokumentaciju.

Korisnik koji prvi puta koristi e-Ovlaštenja posredstvom Referenta treba ispuniti *Pristupnicu za e-Ovlaštenja* kojom dobrovoljnu suglasnost da Referent djeluje u ime Korisnika na e-Ovlaštenjima te prihvaća Uvijete korištenja i daje suglasnost da se njegovi osobni podaci dalje prosljeđuju e-uslugama.

4.3. Poruke u sustavu e-Poslovanje

Komunikacija između NIASeP-a, Pružatelja atributa, Pružatelja e-usluga i Navigacijske trake sustava e-Poslovanja u sustavu odvija se razmjenom SAML poruka.

U razmjeni poruka koristi se standard SAML 2.0.

Prilikom prijenosa SAML poruka između subjekata s NIASeP-om i Čvorom, povjerljivost i integritet su osigurani primjenom mehanizama elektroničkog potpisivanja SAML poruke i TLS enkripcije, što udovoljava sigurnosnim zahtjevima povjerljivosti i integriteta podataka. Elektronički potpis i enkripciju omogućavaju certifikati (točka 5.8 Aplikacijski i poslužiteljski certifikati) NIASeP-a, Pružatelja e-usluge, Izdavatelja vjerodajnice, Čvora i Prekograničnih čvorova. NIASeP ne prosljeđuje identifikacijske podatke Pružatelju e-usluge ako je za Korisnika:

- s autentifikacijskog poslužitelja dobio odgovor GREŠKA;
- OIB osobe u sustavu OIB-a neaktivan;

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

- nepoznat podatak o JIPS-u a Korisnik se autentificirao poslovnom vjerodajnicom.

NIAS ne prosljeđuje autorizacijske podatke Pružatelju e-usluge za Korisnika:

- ukoliko korisnik prethodno nije uspješno autentificirao putem NIAS-a.

Sadržaj SAML poruke koji prima Pružatelj e-usluge je definiran Tehničkim specifikacijama.

Komunikacija između e-Ovlaštenja i usluga prilikom stvaranja registracijskog obrasca odvija se putem izmjene XML poruka. Sve poruke su digitalno potpisane i koriste TLS enkripciju kao i u slučaju razmjene SAML poruka kod NIAS-a.

Sadržaj XML poruke registracijskog obrasca definiran je Tehničkim specifikacijama.

4.4. Aplikacijski i poslužiteljski certifikati

Tehnički preduvjet uključenja/integracije e-usluge u e-Ovlaštenja je ugradnja aplikacijskih certifikata. Njima se aplikacije identificiraju i potpisuju SAML i XML (registracijski obrazac) poruke koje međusobno razmjenjuju.

Obavezna je primjena poslužiteljskih certifikata za TLS konekcije jer se primjenom TLS protokola, kojim se efektivno enkriptiraju podaci, značajno podiže razina zaštite komunikacijskog kanala na relaciji Korisnik <-> e-usluga, što u konačnici rezultira dvostrukim dobitkom: sigurnim procesom autentifikacije i sigurnom uporabom e-usluge.

Pružatelj e-usluge će pravovremeno obavijesti Finu o svakoj promjeni vezanoj uz certifikate koje koristi u svrhu razmjene poruka s NIASeP i e-Ovlaštenjima (u testnoj, prezentacijskoj i produkcijskoj okolini e-Poslovanja).

Svi Pružatelji usluga koji za potrebe integracije na e-Ovlaštenja zatraže izdavanje certifikata, u zahtjevu za izdavanje certifikata navode naziv certifikata stavljajući riječ „NIAS” kao prefiks, a u nastavku naziv e-usluge.

Zahtjev za izdavanje aplikacijskog i poslužiteljskog certifikata podnosi se u Fini.

Upute za izdavanje certifikata dostupne su na poveznici: <http://rdc.fina.hr/>.

Uvjeti pružanja usluga certificiranja za certifikate za autentikaciju mrežnih stranica i Izjava o pružanju usluga certificiranja za certifikate za autentikaciju mrežnih stranica dostupni su na poveznici: <https://rdc.fina.hr/pds/PDSw-hr.pdf>.

Poveznica na obrazac za izdavanje certifikata: <https://www.fina.hr/Default.aspx?art=10738>.

4.5. Postupanje s podacima

Voditelj obrade osobnih podataka je MURH. Izvršitelj obrade osobnih podataka je Fina. Fina obrađuje osobne podatke u ime i prema uputi Voditelja obrade sukladno Sporazumu.

S korisničkim podacima u podsustavu postupa se sukladno propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka i odredbama Sporazuma. Korisnik je upoznat sa skupom osobnih podataka

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

kojeg e-Ovlaštenja traži prilikom prijave. Korisnik upravlja slanjem osobnih podataka davanjem ili uskraćivanjem dozvole za prosljeđivanje podataka prema e-usluzi integrirane na e-Ovlaštenja. Fina pohranjuje sljedeće podatke s pomoću kojih bi se u slučaju nezgode mogao rekonstruirati slijed razmjene poruka radi utvrđivanja mjesta i vrste incidenta:

- OIB, ime i prezime Korisnika;
- Veza Korisnika e-Ovlaštenja sa poslovnim subjektom koji obuhvaća: jedinstveni identifikator poslovnog subjekta (identifikator poslovnog subjekta i izvor registra) i naziv poslovnog subjekta, funkcije ovlaštenih osoba, DN certifikata.

Kada se podaci prikupljaju posredstvom Referenta, podaci Korisnika e-Ovlaštenja koji se obrađuju obuhvaćaju i:

- Podatke koji su zabilježeni na ispravama koje je ispitanik dužan priložiti pri identifikaciji u podsustavu (npr. ime, prezime, OIB, oznaku zemlje, adresa, vrsta identifikacijske isprave, broj identifikacijske isprave, potpis, veza Korisnika e-Ovlaštenja sa poslovnim subjektom koji obuhvaća: jedinstveni identifikator poslovnog subjekta (identifikator poslovnog subjekta i izvor registra) i naziv poslovnog subjekta, funkcija ovlaštene osobe, zanimanje, složenost radnog mjesta i fotografija na preslici isprave te drugi podaci koji se nalaze na dostavljenoj ispravi).

Za potrebe pružanja korisničke podrške obrađuju se podaci koje Korisnik e-Ovlaštenja dostavi Kontaktnom centru putem e-maila ili telefona. Kompletan sadržaj prijave se putem radnog naloga prosljeđuje instituciji koja je nadležna za rješavanje prijavljenog slučaja.

Ne obrađuju se posebne kategorije osobnih podataka Korisnika.

Navedene podatke Fina će čuvati za sve vrijeme važenja Sporazuma.

4.6. Produkcijaska, testna okolina i prezentacijska okolina

Integracija e-usluge se obavlja u testnoj, prezentacijskoj i produkcijskoj tehnološkoj okolini.

E-Ovlaštenja su podignuta (smještena) u računalno-komunikacijskoj mreži javnopravnih tijela HITRONet. Fina je ovlaštena od Vlade RH, kao vlasnika RKM HITRONet, da razvija, održava i nadzire ovu infrastrukturu, s posebnim naglaskom na visoku dostupnost, brzinu i sigurnost svakog pojedinog dijela. HITRONet je brzim i redundantnim vezama spojen na internet. Javno dostupne informacije o HITRONet-u nalaze se na sljedećoj poveznici:

<https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-e-hrvatsku/aktualni-projekti/hitronet/873>.

4.7. Preneseni podaci o ovlaštenjima iz vanjskih sustava

Za prenesene/pripremljene podatke o pravima pristupa iz vanjskih sustava vrijede posebna pravila u odnosu na podatke iz e-Punomoći nastale u podsustavu e-Ovlaštenja. Prilikom

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

prijenosa podataka u e-Ovlaštenja nastaje univerzalan dokument e-Punomoći. Dokument e-Punomoći nastao iz prenesenih/pripremljenih podataka iz vanjskih sustava nije potpisan od strane svih potpisnika već samo od podsustava e-Ovlaštenja, i prilikom prijena se standardne provjere. S prijenosom podataka, Dokument e-Punomoći ima odgovarajući status a datum aktivnosti je datum s kojim su podaci preneseni u e-Ovlaštenja. Preneseni dokumenti trajno su obilježeni i prepoznatljivi u podsustavu e-Ovlaštenja. Nakon prijena u e-Ovlaštenja, za njih dalje vrijede pravila kao i za druge Dokumente e-Punomoći.

Inicijalno, Korisnik koji ima e-Punomoć za pristup na e-uslugu temeljem nekog prenesenog/pripremljenog dokumenta iz vanjskih sustava, unutar Uvjeta korištenja e-Ovlaštenja ima isključenu suglasnost za prosljeđivanjem svojih osobnih podataka izvan sustava e-Ovlaštenja. Za potrebe pristupa na e-usluge koje koriste prenesene podatke Korisnik treba prihvatiti Uvjete korištenja e-Ovlaštenja i dati suglasnost za prosljeđivanjem osobnih podataka e-uslugama integriranim na e-Poslovanje.

Neaktivni dokumenti iz vanjskih sustava ne prenose se u podsustav e-Ovlaštenja.

4.8. Sigurnost informacijskih sustava

Informacijski sustavi Pružatelja atributa koji se spajaju na e-Ovlaštenja, trebaju biti u skladu sa čl. 8 st. 1. Uredbe o mjerama informacijske sigurnosti (NN 46/08).

Sukladno eIDAS Uredbi (br. 910/2014 Europskog parlamenta i vijeća od 23.7.2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ) kao i njenim provedbenim uredbama, a naročito Provedbenoj uredbi komisije (EU) 2015/1501 od 8. rujna 2015. u okviru za interoperabilnost te Provedbenoj uredbi komisije (EU) 2015/1502 od 8.9.2015. o utvrđivanju minimalnih tehničkih specifikacija i postupaka za razine osiguranja identiteta koje se pripisuju sredstvima elektroničke identifikacije, u provedbenim je aktivnostima potrebno prepoznati važnost sigurnosti informacija i sustava upravljanja uslugama te važnost primjene priznatih metoda i načela ugrađenih u norme, kao što su serije normi ISO/IEC 27000 i ISO/IEC 20000.

5. Razina kvalitete usluga (SLA)

Podrška radu e-Ovlaštenjima kroz Kontaktni centar organizirana je u redovnom radnom vremenu.

Redovno radno vrijeme (RRV) podrazumijeva rad ponedjeljkom, utorkom, srijedom, četvrtkom i petkom od 07:30 do 15:30 sati, ako u te dane ne pada državni praznik ili blagdan.

Organizacija podrške izvan RRV se obavlja sukladno dogovorenome između Fine i MURH.

5.1. Prekid rada

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

Planirani prekid rada poduzima se po potrebi u svrhu preventivnog tehničkog održavanja e-Ovlaštenja. Za to vrijeme e-Ovlaštenja nisu dostupna. Fina se obvezuje najaviti aktivnosti i procjenu vremena nedostupnosti e-Ovlaštenja u vezi planiranog održavanja e-Ovlaštenja (pet) radnih dana unaprijed.

Planirane prekide rada e-Ovlaštenja Fina će poduzimati izvan redovnog i produženog radnog vremena, a zbog mogućih većih opsega radova na e-Ovlaštenjima iznimno i tijekom redovnog radnog vremena maksimalno uvažavajući potrebe Korisnika e-Ovlaštenja za nesmetanim radom u e-Ovlaštenjima.

Svaki planirani prekid rada e-Ovlaštenja, Fina će dogovarati s MURH.

Prekide rada koji su potrebni zbog naseljavanja novih verzija ili sličnih radnji koji uzrokuju kraće prekide rada e-Ovlaštenja, Fina može izvoditi izvan redovnog i produženog radnog vremena uz prethodan dogovor s MURH.

U slučaju neplaniranog prekida rada e-Ovlaštenja, Fina će u koordinaciji s MURH poduzeti sve radnje, postupke i mjere za što žurniji nastavak rada e-Ovlaštenja.

5.2. Standardni SLA uvjeti

Usluga podrške radu e-Ovlaštenja je organizirana putem ITIL upravljačkih procesa podrške sa Service Desk (SD) i Call Centar (CC), kao prvom linijom podrške. Prva linija podrške CC je dostupna preko telefona ili e-maila u redovno radno vrijeme CC podrške.

Drugu liniju podrške SD čine inženjerske grupe odgovorne za različite infrastrukturne tehnologije i cjeline. Fina će dodatno sa svakom e-uslugom dogovoriti tehničke kontakt osobe kako bi se lakše riješili eventualni problemi kojima se Korisnik suočava, a za koje nije lako ustanoviti uzrok.

Prijave problema izvan radnog vremena se zaprimaju putem e-maila kojeg agent pregledava u redovno radno vrijeme i dalje postupa po standardnoj proceduri.

Usluga podrške obuhvaća zaprimanje i rješavanje prijavljenih incidenata od strane Pružatelja e-usluga i Korisnika vezano za e-Ovlaštenja.

Prijave incidenata koje se ne odnose na rad e-Ovlaštenja, Fina će proslijediti ostalim subjektima koji sudjeluju u Projektu e-Poslovanje, MURH, Pružatelju e-usluge ili Pružatelju atributa na kojeg se odnose.

SLA uvjeti su ulazni parametri za alate koje koriste djelatnici SD prilikom rješavanja incidenata.

Za incidente i servisne zahtjeve definirani su sljedeći prioriteti:

Prioritet	Opis	Razdoblje unutar kojega se računa vrijeme rješavanja incidenta/servisnog zahtjeva
1	Problem koji uzrokuje kritičan zastoj e-Ovlaštenja koji je potpuno izvan funkcije i zahtjeva neposrednu akciju	Non-stop do povratka e-Ovlaštenja u redovan rad u vrijeme podrške

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

2	Problem koji uzrokuje kritičan zastoj e-Ovlaštenja koji je još uvijek aktivan ali sa značajno smanjenom funkcionalnošću. Problem se ne može zaobići	Non-stop do povratka e-Ovlaštenja u redovan rad u vrijeme podrške
3	Problem koji ne uzrokuje kritičan zastoj e-Ovlaštenja – većina funkcija e-Ovlaštenja je još uvijek raspoloživa. Problem se može zaobići	Samo unutar „Redovnog radnog vremena“
4	Manje važna poteškoća ili pitanje koji ne utječu na trenutnu funkcionalnost e-Ovlaštenja	Samo unutar „Redovnog radnog vremena“

Tablica 1. Prioriteti incidenata

Aktivnosti unutar poslova održavanja i podrške definirane su kako slijedi:

Aktivnosti unutar podrške	NIAS
Podrška Pružateljima e-usluga u slučaju prijave incidenata i servisnih zahtjeva	RRV prve linije podrške SD
Podrška Korisnicima u slučaju prijave incidenata i servisnih zahtjeva	RRV prve linije podrške CC
Podrška Referentima i Kontrolora skupnog potpisa u slučaju prijave incidenata i servisnih zahtjeva	RRV prve linije podrške CC
Utvrdjivanje pojave zastoja ili smanjenja funkcionalnosti e-Ovlaštenja od strane Fine	RRV druge linije podrške SD
Početak utvrđivanja uzroka incidenta (Računa se: - od trenutka prijave incidenta od strane Pružatelja e-usluga, Korisnika, Referenta, Kontrolora skupnog potpisa ili - od trenutka utvrđivanja pojave zastoja ili smanjenja funkcionalnosti od strane Fine)	Prioritet 1 i 2: 60 min Prioritet 3: 4 sata Prioritet 4: 8 sati
Obavijest o zastoju (rok unutar kojega se mora dojaviti odgovornoj osobi u MURH pojava zastoja, a računa se: - od trenutka prijave incidenta od strane Pružatelja e-usluga, Korisnika, Referenta, Kontrolora skupnog potpisa ili - od trenutka utvrđivanja pojave zastoja ili smanjenja funkcionalnosti od strane Fine)	Prioritet 1 i 2: 60 min Prioritet 3: 4 sata Prioritet 4: 8 sati
Otklanjanje uzroka zastoja (rok unutar kojega se aktivnost mora završiti, a računa se: - od trenutka prijave incidenta od strane Pružatelja e-usluga, Korisnika, Referenta, Kontrolora skupnog potpisa ili - od trenutka utvrđivanja pojave zastoja ili smanjenja funkcionalnosti od strane Fine)	Prioritet 1 i 2: 12 sati Prioritet 3: 2 radna dana Prioritet 4: 4 radna dana

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

Aktivnosti unutar podrške	NIAS
<p>Dodatne aktivnosti koje se moraju izvršiti nakon otklanjanja uzroka zastoja (povrat podataka, prilagodbe sustava, testiranje i sl.), a u cilju povratka sustava u normalan rad (rok unutar kojega se aktivnost mora završiti, a računa se od trenutka uklanjanja uzroka zastoja od strane Fine ili <i>treće strane</i>)</p>	<p>Prioritet 1 i 2: 4 sata Prioritet 3: 6 sati Prioritet 4: 8 sati</p>

Tablica 2. Standardni SLA uvjeti

Ako pojedina aktivnost, a koja je započela unutar redovnog radnog vremena, ne završava unutar redovnog radnog vremena u istom danu, nastavak započete aktivnosti s pripadajućim rokovima i trajanjima prenose se u sljedeći radni dan osim u slučaju Prioriteta 1 i 2 na čijem se otklanjanju radi non-stop do otklanjanja zastoja/problema.

5.3. Informacijska i komunikacijska infrastruktura Fine

Fina može inicirati izmjene informacijske i komunikacijske infrastrukture Fine u cilju pružanja ugovorenih razina kvalitete usluga i sigurnosti e-Ovlaštenja.

Sve izmjene provode se u dogovoru s MURH i u skladu s procedurom testiranja, odobravanja i implementacije.

6. Rječnik pojmova

Pojam	Opis - značenje
Protokol rada e-Ovlaštenja	Dokument kojim se definiraju uloge različitih dionika, pravila njihovog uključivanja, način rada i korištenja Podsustava e-Ovlaštenja.
Sustav e-Poslovanje	Državna platforma i dio državne informacijske infrastrukture koja poslovnim subjektima omogućava pristup javnim informacijama i informacijama o poslovnim e-uslugama na jednom mjestu, siguran pristup podacima poslovnih subjekata i elektroničku komunikaciju poslovnih subjekata s javnim sektorom. E-poslovanje ima slijedeće tri glavne sastavnice: Portal s javnim informacijama za poslovne subjekte (Gov.hr), Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav za poslovne subjekte (NIASeP) i Poslovni korisnički pretinac (PKP).

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

Pojam	Opis - značenje
Podsustav e-Ovlaštenja	Podsustav e-Poslovanja koje omogućava upravljanje autorizacijskim podacima, odnosno dohvat podataka o zakonskim zastupnicima Poslovnih subjekata, generiranje i upravljanje e-Punomoćima za pristup na e-usluge od strane zakonskih zastupnika i drugih Opunomoćenika Poslovnih subjekata. Podsustav e-Ovlaštenja obuhvaća modul e-Zastupanja i modul e-Punomoći.
Modul e-Zastupanja	Modul podsustava e-Ovlaštenja koji dohvaća podatke o osobama ovlaštenim za zastupanje po zakonu od Pružatelja atributa i baze e-Ovlaštenja, te omogućava identifikaciju zakonskih ovlaštenih osoba poslovnih subjekata.
Modul e-Punomoći	Modul podsustava e-Ovlaštenja koji omogućava davanje/opozivanje/ukidanje e-Punomoći za pristup na e-usluge. E-punomoći se daju ako je e-usluzi za pristup potrebno da Korisnik bude autoriziran za rad na e-usluzi kroz određenu rolu odnosno kao Opunomoćenik poslovnog subjekta.
Aplikacija e-Ovlaštenja	Aplikativno rješenje za upravljanje dokumentima e-Punomoći unutar Podsustava e-Ovlaštenja.
Autorizacija	Proces utvrđivanja razine prava korištenja e-usluge za Korisnika.
NIASeP	Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav koji omogućava središnju identifikacije i autentifikacije Korisnika poslovnih e-usluga uspostavljen za potrebe e-Poslovanja.
Atributi	Skup podataka o Korisniku i Poslovnom subjektu koji su vezani uz njihov OIB odnosno jedinstvenom identifikatoru poslovnog subjekta, a koriste se za utvrđivanje njihova identiteta pri korištenju NIASeP-a za pristup poslovnim e-uslugama odnosno za dostavu autorizacijskih podataka e-uslugama o zakonskim zastupanjima od Pružatelja atributa i o e-Punomoćima za pristup Korisnika na e-uslugu iz Podsustava e-Ovlaštenja.
Pružatelj e-usluge	Poslovni subjekt koji poslovne e-usluge pruža putem Interneta.
e-usluga	Javne ili privatne usluge koju Pružatelj e-usluge pruža Poslovnim subjektima putem Interneta.

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

Pojam	Opis - značenje
Vjerodajnica	Elektronička vjerodajnica kako je definirana Zakonom o državnoj informacijskoj infrastrukturi.
Poslovni subjekt	Pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost u skladu s propisima te tijelo javne vlasti - tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se na temelju posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna, iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja, i sl.) koja koristi poslovnu e-uslugu.
Korisnik	Opunomoćitelj, Opunomoćenik ili Supotpisnik koji samostalno i/ili posredstvom Referenta koristi Podsustav e-Ovlaštenja.
Opunomoćitelj	Korisnik koji je temeljem zakona, drugog propisa, pravnog posla ili e-Punomoći dobivene unutar e-Ovlaštenja, ovlašten zastupati Poslovni subjekt, a koji putem e-Punomoći opunomoćuje Opunomoćenika/e za korištenje e-Ovlaštenja u ime Poslovnog subjekta i/ili korištenje ostale poslovne e-usluge.
Opunomoćenik	Korisnik kojeg je Opunomoćitelj putem e-Punomoći opunomoćio na korištenje e-Ovlaštenja u ime Poslovnog subjekta kojeg zastupa i/ili korištenje ostale poslovne e-usluge i koji je tu e-Punomoć prihvatio.
Supotpisnik	Korisnik koji je ovlaštena osoba poslovnog subjekta koji osim Opunomoćitelja treba supotpisati dokument e-Punomoći za pristup na e-uslugu kako bi isti bio valjan.
Referent	Djelatnik Fine koji e-Ovlaštenja koristi na zahtjev i u ime Korisnika.
Kontrolor skupnog potpisa	Djelatnik Fine koji je zadužen za kontrolu skupnog potpisa u Podsustavu e-Ovlaštenja.
Podrška korisnicima	Djelatnik Fine, iz Odjela za korisnike ili druge razine podrške, koja pruža podršku Korisnicima e-Ovlaštenja.
Dokument e-Punomoći za pristup na e-uslugu	Dokument kojim Opunomoćitelj opunomoćuje Opunomoćenika za korištenje poslovne e-usluge kroz Podsustav e-Ovlaštenja. Dokumentom e-Punomoći osigurava se Korisniku autorizacija za rad na e-usluzi kroz određenu rolu.

MINISTARSTVO UPRAVE e-Hrvatska	Protokol rada e-Ovlaštenja		
	Projekt: e-Poslovanje	Komponenta: e-Ovlaštenja	Djelokrug: FINA
	Datum: 31.07.2019.		Verzija: 0.2.

Pojam	Opis - značenje
Web Registracijski obrazac e-usluge – Punomoć za pristup na e-uslugu	Obrazac Pružatelja e-usluge koji definira opseg svake pojedine e-usluge i određena prava koja Korisnik podsustava može imati na e-usluzi (Rola Korisnika na e-usluzi).
Rola korisnika	Prava Korisnika na e-uslugama u key-value formatu, koje se čitaju u trenutku pristupa Korisnika na e-usluge.
e-potpis	Skup podataka u elektroničkom obliku koji su pridruženi ili su logički povezani s drugim podacima u elektroničkom obliku i koji služe za identifikaciju potpisnika i vjerodostojnost potpisanoga elektroničkog dokumenta.
Pružatelj atributa	Evidencija o osobnim identifikacijskim brojevima koja sadržava podatke o pravnim osobama i fizičkim osobama – građanima koji su prikupljeni iz nadležnih registara. Kao Pružatelj atributa koristi se i podatkovni dio e-Ovlaštenja u koji su podaci uneseni pri korištenju e-Ovlaštenja posredstvom Referenta.
Obrazac za prijavu e- usluge u sustav e- Poslovanje	Obrazac koji ispunjava Pružatelj e-usluga a u kojem su navedene i karakteristike preduvjeti za uspješnu integraciju e-usluge.
Navigacijska traka sustava e-Poslovanje	Sastavni dio Portala e-Poslovanje koji se implementira unutar svake e-usluge. Navigacijska traka sadrži osnovne informacije o Korisniku koji je prijavljen na sustav te za koji poslovni subjekt Korisnik ima pravo djelovati.